

تقدیم به:

روح مطهر ابراهیم زمان، فریادگر و بت شکن قرن حاضر، دشمن آمریکا و مستکبران، یار و غمخوار محرومان و مستضعفان، امام راحل حضرت امام خمینی قدس سره الشریف و شهدای گرانقدر انقلاب اسلامی که ندای درخواست یاریش را لبیک گفتند و از مال و جان و فرزند و هستی خود در جهت اعتلای کلمه الله گذشتند و سرانجام مظلومانه به شهادت رسیدند.

پاسخ‌های کوتاه و تفصیلی به
یکصد و چهارده سؤال و معمای قرآنی (جلد هفتم)

پژوهش و نگارش:
محمد حسن کلیدری

زمستان ۱۳۸۳

کلیدری، محمدحسن، ۱۳۳۲-

پاسخ‌های کوتاه و تفصیلی به یکصد و چهارده سؤال و معمای قرآنی/گردآوری و تألیف محمدحسن کلیدری. -

مشهد: پیام کلیدر، ۱۳۸۳-

۷۲ ص.

ISBN (ج. ۷) 964-94870-7-7

فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. قرآن -- مرگرمیها. الفه عنوان.

پ ۲ ک ۸/۴/۲۶۶۵ BPP ۱۰۷۶ ۲۹۷/۱

کتابخانه ملی ایران ۱۹۵۳۹-۸۳م

نشر پیام کلیدر

مشهد مقدس - تلفن: ۲۷۶۴۶۶۷-۰۵۱۱ - صندوق پستی: ۴۹۳۶۷-۹۱۳۶۸

پاسخ‌های کوتاه و تفصیلی به ۱۱۳ سؤال و معمای قرآنی (جلد هفتم)

پژوهش و نگارش:

محمد حسن کلیدری

نمونه خوان و مصحح: حجة الاسلام سیدابراهیم موسوی هاشمی

حروف نگار و صفحه‌پرداز: خدمات نشر الف (۸۸۱۴۸۲۳-۰۵۱۱)

امور فنی چاپ: دقت مشهد (۲۳۱۹۵۶-۰۵۱۱)

تعداد صفحات: ۷۲ صفحه رقعی

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - زمستان ۱۳۸۳

قیمت: ۵۰۰ تومان

شابک: ۹۶۴-۹۲۸۷-۷-۷

حق چاپ، محفوظ.

فهرست

۷	 مقدمه
۱۱	 فصل اول - عمل حجّ
۱۳	 سؤالات تحقیقی
۱۷	 پاسخ های کوتاه
۲۱	 پاسخ های تفصیلی
۴۱	 فصل دوم - گناه کتمان حق و توبه از آن
۴۳	 سؤالات تحقیقی
۴۵	 پاسخ های کوتاه
۴۷	 پاسخ های تفصیلی
۵۵	 فصل سوّم - استفاده از نعمت های الهی و پرهیز از وساوس شیطانی
۵۷	 سؤالات تحقیقی
۶۰	 پاسخ های کوتاه
۶۳	 پاسخ های تفصیلی

مقدمه

«قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ»^۱

انتظار آورنده‌ی قرآن این است که همه‌ی مردم و بخصوص مسلمانان که آن را کتاب مقدس دینی و راهنمایی آسمانی و فوق بشری می‌دانند در آن تدبّر کنند، یعنی به ظاهر الفاظ و حتّی معانی آن اکتفا ننمایند، بلکه در آن خوب بیندیشند.

خود قرآن، مطالعه‌ی سطحی و شنیدن و خواندن بدون دقّت در مقصود و غرض آیات خود را مورد سرزنش قرار داده است. قرآن از مردم و بویژه از ایمان آورندگان به آن اجمالاً می‌خواهد که در سه مرحله از آن بهره‌مند شوند: مرحله‌ی اول: آشنایی با قرآن و خواندن آن و استفاده از مفاهیم آن است، چنانکه در آن آمده است: «فَاقْرَؤُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ»^۲، (پس هر چه میسر است قرآن بخوانید) و نیز آمده است: «وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلًا»^۳، (قرآن را شمرده شمرده و با توجّه کامل بخوانید).

و البته این خواندن نباید خواندن مانند دستگاه ضبط صوت باشد که به معانی آن از طرف دستگاه گیرنده‌ی صوت توجّهی نیست. بنابراین مسأله‌ی «ترتیل» یعنی خوب خواندن و شمرده گفتن مطرح است که شامل پی بردن به معانی الفاظ و در نظر گرفتن مضامین الفاظ و عبارات آن نیز خواهد بود.

۲- سوره مزمل، آیه ۲۰.

۱- سوره مائده، آیه ۱۶.

۳- سوره مزمل، آیه ۸.

مرحله دوم: تدبیر در آن است، چنانکه خود قرآن با لحنی تهدیدآمیز، کسانی را که قرآن می‌خوانند یا آن را می‌شنوید، ولی در آن اندیشه نمی‌کنند مورد ملامت و سرزنش قرار می‌دهد که: «أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْقُرْآنَ أَمْ عَلَى قُلُوبٍ أَقْفَالُهَا»^۱.

یعنی باید دید چه مطالبی در نظر گوینده‌ی این کلمات بوده است که آن مطالب در قالب این الفاظ بیان شده است و از این راه، ارتباطی بین گوینده‌ی آن عبارات از یک طرف و خواننده یا شنونده‌ی آنها از طرف دیگر برقرار شود. و بالاخره مرحله سوم: «تمسک جستن» به قرآن است، به طوری که در زندگی فردی و اجتماعی و روابط خانوادگی و مدنی، «قرآن» نه تنها مورد توجه دقیق باشد بلکه راهنمای عملی و تعیین کننده‌ی جهت زندگی باشد و خط‌مشی‌های اصولی آن در زوایای مختلف زندگی افراد جوامع اسلامی حاکم بوده و آثار سازنده‌ی آن در متن زندگی ما مشهود و ملموس باشد. چنانکه در قرآن کریم به این مطلب اشاره می‌کند که، راه اصلاح فردی و اجتماعی، شناخت قرآن، و شناساندن آن در مراحل مختلف زندگی و بهره‌گیری عملی از آن است.

در قرآن کریم می‌خوانیم: «وَالَّذِينَ يُمْسِكُونَ بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ إِنَّا لَنُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ»^۲، (کسانی که این کتاب را دست‌آویز خود و دیگران قرار داده، نماز را بر پا دارند، ما نتیجه کار به اصلاح آورندگان را ضایع و بی‌اثر نخواهیم ساخت).

باید اعتراف کرد که مسأله تدبیر در قرآن (مرحله سوّم) مدّتهاست که در جوامع اسلامی به دست فراموشی سپرده شده است و بنابراین (مرحله سوّم) یعنی تمسّک به قرآن نیز به طور کلی مورد غفلت قرار گرفته است، در نتیجه محرومیت از زندگی اسلامی را همراه خود، برای مردم به ظاهر مسلمان آورده است.

یک مسلمان بایستی در هر مسأله از مسائل زندگی از دید قرآن، آگاهی لازم را داشته باشد و کسی که اسلام را به عنوان یک مکتب می‌شناسد، مکتبی برای یک زندگی سالم، یک مکتب الهی برای ارائه راست‌ترین و پایدارترین راههای هدایت، دیگر نمی‌تواند به همین اندازه اکتفا کند که فقط معتقد باشد که دین اسلام دین اکمل و اتمّ است بدون این که بداند اسلام چیست؟ و چه می‌گوید؟

درباره‌ی این کتاب بزرگ و پر اهمیت تا به حال کتاب‌های بسیاری، در طول تاریخ اسلامی و بخصوص در قرن حاضر نوشته شده است. (علاوه بر شش هزار جلد کتاب تفسیر بزرگ و کوچک)، مسلماً در آینده نیز کتاب‌هایی در این موضوع نوشته خواهد شد و تحقیقاتی تازه‌تر درباره‌ی موضوعاتی که هنوز مطرح نشده، در آنها طرح خواهد گردید.

ولی در این نوشتارهای مختصر و مفید برادرمان آقای محمّدحسین کلیدری، یادآوری‌هایی چند در زمینه‌ی آشنایی با این کتاب مقدّس عرضه شده است که در نوع خود، کاری است جدید و درخور حوصله خواننده، که امید است مایه‌ی علاقمندی بیشتر ما مسلمین و نیز همه‌ی انسانهای دوستدار راه

انسانیت، به این هدیهٔ ارزنده‌ی الهی گردد، که هدیه‌ای است برای همهٔ انسان‌ها، در همهٔ زمان‌ها و بتوانیم بهره‌های بیشتری در انسانی ساختن محیط خود و به کسب معرفت‌ها در همهٔ زمینه‌های عمیق با الهاماتی که از آن می‌توان گرفت موفق گردیم.

والسّلام - ماشاءالله اسداللهی